

Noty o autorkach i autorach

Dariusz Gzyra – filozof, autor, działacz na rzecz międzygatunkowej sprawiedliwości społecznej. Po wydaniu książki *Dziękuję za świńskie oczy. Jak krzywdzimy zwierzęta* (Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2018) zgłoszony do Paszportów „Polityki”. W latach 2018–2025 prowadził zajęcia na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku antropozoologia. Współtworzy kadrę dydaktyczną interdyscyplinarnych studiów podyplomowych „Prawa zwierząt” na Uniwersytecie SWPS. Członek Komisji ds. Zwierząt Polskiego Towarzystwa Etycznego. Redaktor działu „Etyka praw zwierząt” czasopisma „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies”. Zajmuje się relacjami człowieka i innych sentientów w świetle współczesnych koncepcji etycznych i politycznych oraz studiami nad weganizmem.

Gabriela Jarzębowska, dr – adiunktka na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, stypendystka Komisji Fulbrighta (2018) oraz laureatka konkursów *Preludium* (2017) i *Sonata* (2024) Narodowego Centrum Nauki. Autorka książki *Czystka gatunkowa. Tępienie szczurów jako praktyka kulturowa w Polsce powojennej* (IBL PAN, 2021), opublikowanej także po angielsku jako *Species Cleansing. The Cultural Practice of Rat Control* (V&R Unipress, 2024). Zajmuje się krytycznymi studiami nad zwierzętami i humanistyką środowiskową ze szczególnym uwzględnieniem relacji międzygatunkowych w czasach realnego socjalizmu. W doktoracie badała retorykę tępienia szczurów w powojennej Polsce. Obecnie analizuje praktyki modernizacyjne w chowie zwierząt gospodarskich w PRL oraz ich związki ze zmianami zwyczajów konsumpcyjnych społeczeństwa.

Anita Jarzyna, dr hab. prof. ucz. – profesor w Instytucie Filologii Polskiej i Logopedii Uniwersytetu Łódzkiego, wykładowczyni Wydziału „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego. Badaczka literatury, głównie dwudziestowiecznej poezji, interpretatorka.

W obszarze jej zainteresowań znajdują się ekokrytyka, studia nad zwierzętami oraz studia nad Zagładą. Autorka trzech książek, ostatnio wydała *Post-koiné. Studia o nie-antropocentrycznych językach (poetyckich)* (Wydawnictwo UŁ, 2019).

Dorota Łagodzka, dr – historyczka sztuki, kulturoznawczyni, adiunktka na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, współautorka kierunku antropozoologia. W latach 2016–2024 koordynatorka kierunku antropozoologia, a w latach 2020–2024 doradczyni dziekana ds. antropozoologii. Laureatka dwóch grantów Narodowego Centrum Nauki oraz dwóch stypendiów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Autorka licznych publikacji naukowych, tekstów w katalogach i recenzji wystaw, kuratorka. W pracy badawczej, dydaktycznej i kuratorskiej zajmuje się zwierzętami w sztukach wizualnych i kulturze w kontekstach społecznych, etycznych, środowiskowych i naukowych.

Michał Matuszewski – doktorant Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie przygotowuje rozprawę doktorską poświęconą polskim filmom przyrodniczym. Kurator filmowy, programer festiwalowy i eseista filmowy. Kieruje Pracownią Eseju Filmowego w vnLab – Laboratorium Narracji Wizualnych w Szkole Filmowej w Łodzi. Przez wiele lat był związany z Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie jako kurator filmowy. Stypendysta Culture and Animals Foundation. Obecnie realizuje projekt eseju filmowego opartego na badaniach wizualnych, dotyczący spojrzenia zwierząt w filmie. Jego najnowszy projekt, *Re membering Topsy*, został zaprezentowany w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Małgorzata Poks, dr hab. – adiunktka w Instytucie Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, gdzie prowadzi badania w zakresie współczesnej literatury amerykańskiej (USA), studiów nad indygenicznością, dekolonialnością, *animal studies* i humanistyką ekologiczną. Jest autorką dwóch monografii naukowych: *Thomas Merton and Latin America: A Consonance of Voices* (LAP, Lambert Academic Publishing, 2006) i *Decolonial Animal Ethics in Linda Hogan's Poetry and Prose* (Routledge 2024), przetłumaczyła również na język polski książkę Lindy Hogan *A Woman Who Watches Over the World* (*Kobieta, która czuwa nad światem*, „Śląsk”, 2021).

Małgorzata Roeske, dr – antropolożka i filozofka, adiunktka w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wiceprezeska Zarządu krakowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, członkini Sekcji Antropologii Środowiskowej i Międzygatunkowej PTL, współtwórczyni kolektywu Międzygatunkowo oraz Pracowni Etnografii Stosowanej EtnoLab. Autorka pracy doktorskiej „Wspólnota śmiertelnych. Tanatologia zwierząt towarzyszących w perspektywie etnografii wielogatunkowej” (2022), monografii *Piwnica bliżej śmierci*,

strych bliżej nieba. Etnografia ukrytych przestrzeni domu (PAU, 2018) a także artykułów z zakresu *human-animal studies* oraz antropologii przestrzeni. Obecnie koncentruje się w pracy badawczej na zagadnieniach antropologii weterynaryjnej oraz relacji pomiędzy różnymi podmiotami zaangażowanymi w pomoc bezdomnym zwierzętom.

Justyna Schollenberger, dr – kulturoznawczyni i filozofka, adiunktka w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka monografii *Stworzenia Darwina. O granicy człowiek-zwierzę* (IBL PAN, 2020). Zainteresowana problemem relacji człowiek–zwierzę, namysłem posthumanistycznym oraz wiktoriańskim dyskursem ewolucjonistycznym.

Krzysztof Skonieczny, dr – filozof, adiunkt na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, okazjonalnie tłumacz. Autor książki *Immanence and the Animal. A Conceptual Inquiry* (Routledge, 2020); współpredagował (z Szymonem Wróblem) książkę *Regimes of Capital in the Post-Digital Age* (Routledge, 2023) i trzy inne tomy w ramach działań Laboratorium Techno-Humanistyki. Publikował między innymi w „SubStance”, „Eidosie” i „Theory & Event”. Kieruje polskim zespołem w międzynarodowym grancie *EDUCAT(H)UM. Edukacja na pograniczu człowieczeństwa. Wyzwanie nowych technologii* (NCN OPUS LAP 2022–2026).

Justyna Włodarczyk, dr hab., prof. ucz. – amerykanistka, kulturoznawczyni i literaturoznawczyni. Pracuje w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Jej badania koncentrują się na przedstawieniach relacji człowiek–pies w tekstach kultury, literatury popularnej i w innych mediach. Autorka książki *Genealogy of Obedience: Reading North American Dog Training Literature, 1850s–2000s* (Brill, 2018). Niedawno zakończyła prace nad projektem dotyczącym przedstawień harmonii międzygatunkowej w kulturze anglo-amerykańskiej i zaczyna nowy projekt dotyczący zwierząt w adaptacjach filmowych dzieł literackich. Interesują ją także grzyby, zwłaszcza w perspektywie studiów międzygatunkowych.